

DOI: 10.15276/EJ.03.2020.7
DOI: 10.5281/zenodo.4445634
UDC: 330.3: 330.33/.36
JEL: P40, E44, O33

СУТНІСТЬ ТА ВИКЛИКИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ДЛЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

THE ESSENCE AND CHALLENGES OF DIGITALIZATION IN THE ECONOMY FOR PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS

Svitlana V. Filyppova, DEcon, Professor
Odessa National Polytechnic University, Odessa, Ukraine
ORCID: 0000-0003-2245-3599
Email: s.filyppova@gmail.com

Oleksandr L. Malin, PhD in Law, Associate Professor
Odessa National Polytechnic University, Odessa, Ukraine
ORCID: 0000-0003-2113-6014
Email: oaa.onpu@gmail.com

Received 16.09.2020

Філіппова С.В., Малін О.Л. Сутність та виклики цифровізації економіки для державно-приватного партнерства. Оглядова стаття.

У статті висвітлені сутність та ретроспективу розвитку цифровізації економіки. Розкрито та систематизовано визначення дефініцій «цифрова економіка», «цифровізація» за авторськими підходами. Надано характеристику впливу цифровізації на економіку. Висвітлено виклики цифровізації для державно-приватного партнерства.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, цифровізація, цифрова економіка, дефініції, підходи, виклики, фактори

Filyppova S.V., Malin O.L. The essence and challenges of digitalization in the economy for public-private partnerships. Review article.

The article reveals the essence and retrospective of the development of digitalization of the economy. The definitions of the definitions of "digital economy", "digitalization" are systematized according to the author's approaches. The impact of digitalization on the economy is characterized. The challenges of digitalization for public-private partnerships are highlighted.

Keywords: public-private partnership, digitalization, digital economy, definitions, approaches, challenges, factors

Розвиток економіки країн світу та суспільне життя сьогодні характеризується широким упровадженням сучасних інформаційних технологій в усі процеси, які з часом перетворюються на суцільну цифровізацію життя суспільства та суспільного виробництва, змінюючи всі механізми та інструменти управління їх розвитком, навіть ідеологію. При цьому традиційні відносини отримують нову якість внаслідок зміни технологічної основи та виникнення нових процесів діджитал. Водночас виникають принципово нові процеси, змінюючи економіку на цифрову. Тому особливого значення набувають: висвітлення сутності та ретроспективи розвитку цифровізації економіки; систематизація понятійного апарату теорії цифровізації, зокрема, визначення дефініцій «цифрова економіка», «цифровізація; характеристика впливу цифровізації на економіку та її механізми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питання цифровізації розглянуто у роботах [1-32] за його сутністю, формами, процесам, складовими, фокус яких значно відрізняється. Зокрема, його фундаментальні основи розглянуто у [1, 9, 16, 17], філософію цифровізації відображено у [2, 4, 18, 23, 26] перспективи та тренди досліджено у [5, 7, 11, 16, 19, 28, 31]. Ці роботи достатньо різнобічно висвітлюють процеси цифровізації та надають загальну характеристику становленню цифрової економіки.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми

Незважаючи на значну кількість робіт із загальної та спеціальної проблематики цифровізації та цифрової економіки, слід зазначити, що існують теоретичні прогалини у розкритті певних сегментів знань – йдеться про впливи цифровізації на механізми цифрової та нецифрової економіки. Зокрема, її впливи на державно-приватне партнерство та виклики цифровізації, які впливають на простір та державно-приватного партнерства.

Метою статті є висвітлення сутності та ретроспективи розвитку цифровізації економіки, а також її викликів для державно-приватного партнерства.

Виклад основного матеріалу дослідження

Останні десятиліття цифрові технології перетворилися на рушійну силу розвитку суспільства та світової економіки, спричинивши кардинальні зміни в соціально-економічних процесах за рахунок їх

цифровізації. Змінилися сфери та ступінь цифровізації, які вплинули не лише на глобальні та локальні соціально-економічні процеси, а й власне на самі цифрові технології, прямуючи від діджиталізації до діджиталізації.

Якщо перша (діджиталізація) являє собою оцифровування великих масивів даних, прагнучи до покращення якості інформації, то друга (діджиталізація) – змінює підхід та організаційно-технологічну основу здійснення процесів певної діяльності за рахунок застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, у т. ч. шляхом їх діджиталізації.

Перехід від діджиталізації до діджиталізації складає сутність цифрової революції останніх часів, яка відбувається у чотири етапи:

Таблиця 1. Основні етапи цифрової революції

Етап, період	Характеристика	Наслідки
1. Перший етап: 1990-2000 рр.	Web 1.0: інформатизація сайтів – насичення їх інформаційним контентом. Діджиталізація;	створення інформаційної інфраструктури для забезпечення Інтернет-доступу до інформації;
2. Другий етап: 2000-2010 рр.	Web 2.0: активне залучення користувачів до створення та накопичення даних;	виникнення нового суб'єкту інформаційного процесу;
3. Третій етап: 2010-2020 рр.	Web 3.0: технологічні мережні зміни для скорочення часу надання інформації. Діджиталізація;	розвиток соціальних мереж і додатків для обміну миттєвим повідомленнями. Значна інтенсифікація використання нейромережі людини;
4. Четвертий етап: з 2020 р.	Web 4.0: використання штучного інтелекту та нейрокомунікації для побудови комунікації між людьми, тваринами та речами. Діджиталізація;	побудова штучних мереж (побудова мереж Нейронету), Інтернет речей.

Джерело: складено авторами за матеріалами [1-2].

Як бачимо, діджиталізація спрощує комунікації та збільшує в рази їхню кількість, а діджиталізація – утворює нові об'єкти та процеси управління. Згідно теорії поколінь Вільяма Штрауса і Нілу Хоува [3] покоління Z буде першим повністю «цифровим»: таким, що вільно використовує віртуальний простір та має віртуальне уявлення. Це у майбутньому впливатиме на все: подання та створення інформації, поведінку бізнесу, характер та способи участі суспільства у вирішенні різних питань (побутових, соціальних, політичних тощо). Відповідно нове Z-покоління та наступні утворюватиме інформаційне суспільство та цифрову економіку, яка обслуговуватиме його потреби.

Основними рисами інформаційного суспільства за Д. Лайоном [4] є таке: технологія – інформатизація всіх сфер виробництва, економіки, побуту та бізнесу, системи освіти; соціум – формування нової інформаційної свідомості, якості життя; економіка – перетворення інформації на основний ресурс, джерело доданої вартості і зайнятості; політика – перетворення інформації на основу політичного процесу і демократії; культура – індивідуалізація формування норм і демократичних цінностей.

З економічної точки зору, збільшення частки інформаційного бізнесу у валовому національному продукті перетворює економіку на цифрову. Виникає новий феномен глобального масштабу, який потребує розуміння. Але його визначення досі суперечливі та варіативні (табл. 2).

Таблиця 2. Деякі визначення дефініції «цифрова економіка»

Тип підходу	Зміст визначення	Джерело
1	2	3
<i>Монопідходи</i>		
1. Нереалізований потенціал	– ще нереалізована трансформація всіх сфер економіки завдяки перенесенню всіх інформаційних ресурсів та знань на комп'ютерну платформу;	Веретюк С.М. [5, с. 51]
2. Кількісний	– економічна діяльність, яка виникає через мільярди повсякденних онлайн-зв'язків між людьми, підприємствами, пристроями, даними та процесами;	Деева Н.Е., Делейчук В.В. [6, с. 654]
3. Домінування цифрових технологій	– економіка, що заснована на домінуючому застосуванні цифрових технологій;	Добринін А. П. [7, с.12]
	– економіка, що базується на виробництві електронних товарів і сервісів високотехнологічними бізнес-структурами і дистрибуції цієї продукції за допомогою електронної комерції;	Коляденко С.В. [8, с.106]
	– сучасний тип господарювання, який характеризується переважаючою роллю даних і методів управління ними як визначального ресурсу у сфері виробництва, розподілу, обміну і споживання;	Семячков К.А. [9, с.14]

Продовження таблиці 2

1	2	3
<i>Змішані або багатобічні підходи</i>		
4. Інноваційно-результатний	– інноваційна динамічна економіка, що базується на активному впровадженні інновацій та інформаційно-комунікаційних технологій в усі види економічної діяльності та сфери життєдіяльності суспільства, що дозволяє підвищити ефективність та конкурентоспроможність окремих компаній, економіки та рівень життя населення;	Карчева Г.М., Огородня Д.В., Опенько В.А. [10, с.14]
5. Ресурсно-результатний	– тип економіки, де ключовими факторами та засобами виробництва є цифрові дані (бінарні, інформаційні тощо) та мережеві транзакції, а також їх використання як ресурсу, що дає змогу істотно збільшити ефективність, продуктивність діяльності та цінність для отриманих продуктів та послуг.	Фіщук В., Матюшко В., Чернев Є., Юрчак О. [11]

Джерело: складено авторами за матеріалами [5-11].

З наведених підходів слід відмітити перший – щодо нереалізованого потенціалу – як найбільш спірний, оскільки він не відображує змісту економіки як такої, інші (другий, четвертий, п'ятий) пов'язані з окремими характеристиками – ресурсами, результатами. Лише третій підхід – щодо домінування цифрових технологій – відображує сутність нової економіки. Саме його підтримує визначення Європейської Комісії цифрової економіки як «економіки, що базується на широкому використанні цифрових технологій» [12]. Саме цей підхід, на нашу думку, є простим, зрозумілим та сутнісним. Він відображує технологічні зміни економічних процесів та управління ними без зайвої диференціації та подробиць.

Питання виникнення та розвитку цифрової економіки вперше було розглянуто групою G20 у 2015р. на саміті в м. Анталія. Саме там було визнано існування економіки Інтернету, її можливостей та викликів для глобального зростання. Наступного року (2016 р.) була запропонована «Ініціатива розвитку і співпраці «Групи двадцяти» в області цифрової економіки», де цифрову економіку визначено «найважливішим фактором зростання продуктивності і оптимізації структури економіки» [13]. У 2017р. G20 прийнято «Декларацію міністрів по цифровій економіці «Групи двадцяти» [14], яка наголошувала на досягненні 100%-го підключення всіх громадян країн-підписантів до цифрових комунікацій до 2025р.

Це вимусило країни-підписантів розробити концепції розвитку цифрової економіки та формально закріпити визначення цифрової економіки. Відповідно, Кабінет Міністрів України у своєму розпорядженні «Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації» визначив цифрову економіку як «діяльність, в якій основними засобами виробництва є цифрові дані, що забезпечують електронно-комунікаційну взаємодію завдяки функціонуванню електронно-цифрових пристроїв, засобів та систем» [15]. Це визначення унормовує зміст цифрової економіки, приводячи його у відповідність до діючого понятійного базису законодавчо-нормативної бази.

Цифрова економіка як новий тип економіки виникає внаслідок цифрової революції, що рухає світ від третьої промислової революції (автоматизації та комп'ютеризації виробництва) до четвертої промислової революції (перехід до орієнтованого на споживача виробництва на основі кіберфізичних систем) [16]. Процес переходу триває певний час, тому виникають комбіновані, тобто змішані типи економік (де більше або менше частка цифрової чи традиційної економік), які спираються на взаємодію фізичних та віртуальних систем [17]. Це породжує нові процеси та явища, які вивчаються науковцями та практиками – витоки та умови становлення й розвитку, проблеми цифрової економіки, власне процес цифровізації [5; 16; 18; 19].

Для аналізу викликів цифровізації економіки для державно-приватного партнерства необхідне визначити зміст дефініції «цифровізація», але наукові, практичні, правові та суспільні підходи до якої суттєво відрізняються. До того ж значно впливає рівень розгляду поняття – мікро-, мезо- або макро. Це цілком слушно, оскільки об'єкт процесу цифровізації на кожному рівні буде різним. Цей підхід розділяють й інші автори, зокрема [20-30], тому систематизацію визначень зроблено саме у такий спосіб (табл. 3).

Як бачимо, цифровізації розглядається як філософія розвитку економіки та ментальності, як парадигма спілкування та взаємодії, як процес та як певний механізм одночасно, підкреслюючи її багатогранність. Саме тому процес впровадження цифрових технологій у сфери життя та економіки, об'єднання фізичних та обчислювальних компонентів, віртуалізації простору діяльності є рисами цифровізації. Водночас, слід зауважити, що окремі результати, виписані у характеристиці дефініції вченими, не є цілісними. Наведені результати, зокрема, удосконалення бізнес-моделей, збільшення витід, продуктивності та ефективності, прозорості даних та ін. є частковими, такими, що не надають системного уявлення про сучасні тренди цифровізації як феномену.

Таблиця 3. Деякі визначення дефініції «цифровізація»

Тип підходу	Визначення дефініції	Джерело
<i>1. Мікрорівень</i>		
1.1 Бізнес-модельний	Використання цифрових технологій для модифікації бізнес-моделі. Використання цифрових технологій для зміни бізнес-моделі та забезпечення отримання нових доходів та можливостей для створення вартості; це процес переходу до цифрового бізнесу.	Scuotto V. [20] Консалтингове агентство gartner IT Glossary [21]
1.2 Процесний	Процес, за допомогою якого компанії реорганізують свої методи роботи та стратегії для отримання більшої вигоди завдяки впровадженню нових технологій.	Botella-Carrubi D., Tudela-Torras M. [22]
1.3 Результатний	Платформа (механізм) економічного зростання, що дає змогу через використання цифрових технологій збільшити продуктивність та ефективність будь-якої господарської діяльності.	Піжук О. [23]
1.4 Технологічно-результатний	Проникнення цифрових технологій з метою оптимізації та автоматизації операційних процесів, збільшення продуктивності.	Борзенко О., Глазова А. [24]
1.5 Процесно-результатний	Постійний та неперервний процес вдосконалення бізнес-процесів через підвищення рівня застосування та якості використання цифрових технологій задля покращення ефективності функціонування суб'єкта господарювання.	Дацькова Д. [25]
<i>Макрорівень</i>		
2.1 Філософський	Зміна парадигми спілкування і взаємодії один з одним та з соціумом.	Марей А. [2]
	Зміна парадигми того, як ми думаємо, як ми діємо, як ми спілкуємося з зовнішнім середовищем та один з одним	Піжук О. [23]
	Зміна природи виробничих чи економічних відносин, їх суб'єктно-об'єктної орієнтованості, зокрема виникнення відносин типу машина-машина, де людина вже не виступає суб'єктом.	Юдіна Т., Гушканов І. [26]
2.2 Технологічний	Створення інформаційно-цифрових платформ та операторів на різних рівнях економіки для вирішення оперативних і стратегічних задач.	Юдіна Т., Гушканов І. [26]
	Інтеграція цифрових технологій у повсякденне життя шляхом оцифрування всього, що можна оцифрувати.	Ochs T., Riemann U.A. [27]
	Процес впровадження цифрових технологій генерації, обробки, передачі, зберігання та візуалізації даних в різні сфери людської діяльності.	Плотніков В. [28]
2.3 Технологічно-результатний	Комплекс процесів в економіці й суспільстві, який полягає у масовому розповсюдженні технологій, заснованих на використанні бінарного коду, який тягне за собою очевидні якісні зміни в організації технологічного і суспільного укладу.	Січкаренко К. [29]
	Насичення фізичного світу електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно-комунікаційного обміну між ними, що фактично уможливує інтегральну взаємодію віртуального та фізичного (кіберфізичний простір).	Постанова Кабінету Міністрів України [15]
	Інтеграція цифрових технологій у повсякденне життя суспільства шляхом оцифровки всього, що можна оцифрувати. Цифровізація означає комп'ютеризацію систем і робочих місць для більшої легкості та доступності.	Khosrow-Pour [30]
	Процес інтеграції цифрових технологій у повсякденне життя громадян та організацій для забезпечення економічного зростання та добробуту.	Дацькова Д. [25]

Джерело: складено авторами за матеріалами [20-30].

Водночас, слід зазначити, що у більшості наведених визначень акцентовано на результативності функціонування економічної системи чи структури. До того ж, підходи орієнтуються на сьогодення. Це – зрозуміло, оскільки суспільство та наукова спільнота ще не до кінця усвідомили значення глобальних зрушень цифровізації в фінансових процесах. Наприклад, кардинальної трансформації монетарної політики внаслідок різкого скорочення ролі готівкового обігу в економіці держави. Зміну методик і підходів до балансу макроекономічних показників країни обумовлюватиме виникнення систем віртуальних цифрових емісій, посилення ролі криптовалют, рішучий вхід яких в економіку чекає світ у найближчі роки.

Всебічний розгляд цифровізації дозволяє стверджувати, що новий феномен світового масштабу, який впливатиме на всі складові суспільного розвитку, у тому числі на його економічну основу. Вплив цифровізації на економіку (рис.1) утворюватиме нові можливості для її розвитку, проте спричинятиме виникнення нових ризиків та викликів для всіх її механізмів.

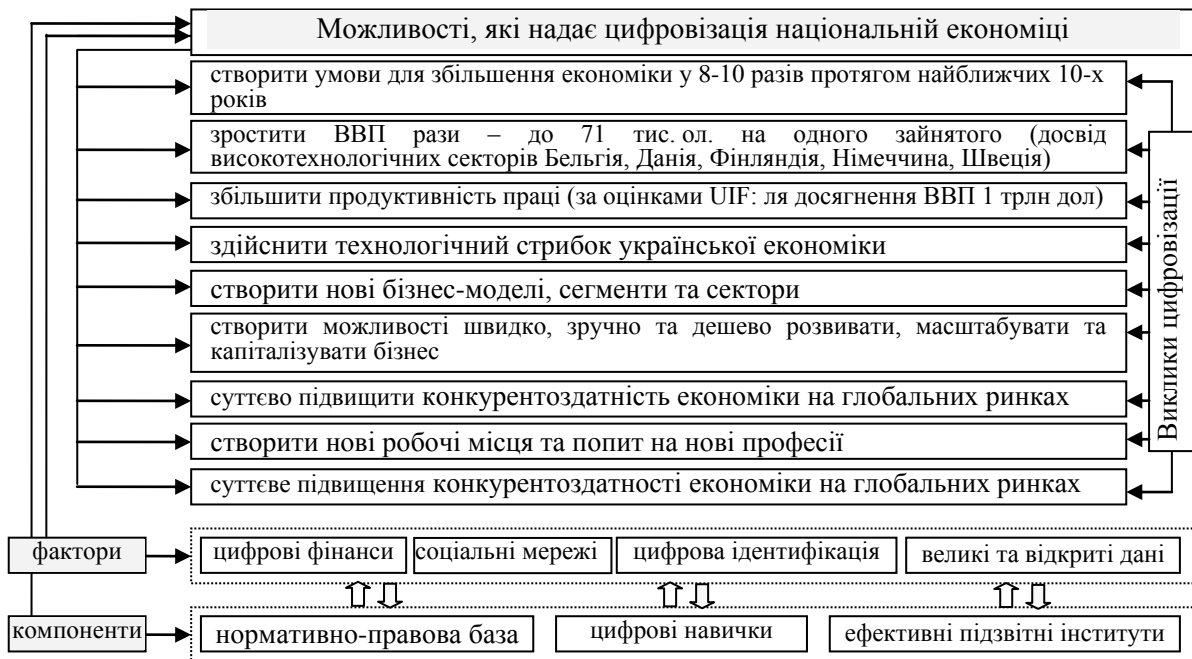

Рисунок 1. Вплив цифровізації на економіку
Джерело: складено авторами за матеріалами [10, 31,32].

Зазначене повною мірою стосується механізму державно-приватного партнерства (ДПП), яке є компромісною формою та механізмом перехідного періоду, що створює можливості застосовувати нові економічні стратегії, шукати свій шлях і свою форму розвитку, не відмовляючись від державної власності на значні виробничі активи.

Важливу роль у сприянні розвитку цифрової економіки відіграють чотири основні фактори [10, с.171;18, с.122]:

- *цифрові фінанси*: йдеться про цифрові банківські технології, цифрова валюта, он-лайн платежі, електронні перекази, електронні державні закупівлі та державний бюджет, державні соціальні допомоги (пенсії) тощо);
- *соціальні мережі*: забезпечують економічно вигідну взаємодію, є джерелом інноваційних ідей та інформації, каналом залученню учасників до політичних, соціальних та економічних процесів і змін;
- *цифрова ідентифікація*: йдеться про єдину електронну систему засвідчення особистості для банківських операцій, голосування, доступу до соціальних послуг, оплати комунальних платежів тощо;
- *великі дані (Big Data) і відкриття дані*: йдеться про великі масиви даних (державні реєстри, архіви, законодавчо-нормативна і офіційна статистична бази тощо), їх застосування для формування транспортних потоків та управлінських процесів, оцінки узагальнених макроекономічних показників тощо.

Але напрямки, у яких відбувається цифровізація, нажаль, по-більшості зорієнтовані на фізичних осіб. Стали відкритими і доступними деякі державні реєстри: 80% з них стосуються облікових даних фізичних осіб і лише 20% можна віднести до таких, що надають у вільному відкритому доступі якісь дані юридичних осіб. Можна відзначити цифровізацію в податковому обліку, яка уможливила відправку податкової документації в електронному вигляді і закріплювати її електронним підписом.

Більш глибока цифровізація, яка зараз відбулася та триває, знову ж стосується на 90% фізичних осіб, підприємців, малого бізнесу, які в випадку ДПП майже не розглядаються. Навіть загальновідомою цифрову систему Prozorro неможна визначити як інструмент, що активно сприяє розвитку державно-приватного партнерства. Так, розробку системи Prozorro на старті можна відзначити як вдалий проект державно-приватного партнерства, але визнати цю діючу цифрову систему та майданчик Prozorro як інструменти, що безпосередньо впливають на державно-приватне партнерство, - ні.

Електронна Система ProZorro. Продажі створена у 2016 р. за ініціатииви Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Transparency International Україна, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Національного Банку України та українських електронних майданчиків. Це – портал державних закупівель. Державне підприємство «Прозорро.Продажі» створено у 2018 р. за рішенням Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. Ці системи створені для різних завдань забезпечення прозорості: а) ProZorro.Продажі – продажів державою своїх активів; б) система електронних закупівель ProZorro – придбав державою різних активів.

Далі, щодо бізнес-комунікацій та документообігу ДПП: нажал, будь-які офіційно-правові дії досі залишилися тільки у паперовому форматі. Сьогодні не можна віддалено підписати цифровим підписом договір на концесію якогось державного майна. До сих пір в уряді не вжито останні вичерпні кроки для остаточного і безальтернативного переходу на електронний документообіг, не кажучи вже про виконавчі органи влади на місцях.

Скоріше можна стверджувати, що цифровізація різних сфер діяльності та життя суспільства створює такий підвищений фон бізнес-культурної атмосфери, надає загальному бізнес-спільноті та бізнес-середовищі нашої країни деякі ознаки культурності в очах іноземного інвестора. Це стало вже рисами цивілізаційними, а не бізнес-інструментом ДПП.

Проте загальні тенденції розвитку цифровізації економіки у світі прогнозують зростання її впливів на технологічну основу державно-приватне партнерство. Оскільки ДПП в умовах цифровізації зіштовхується з новими технологіями, які відкривають нові сфери, його виникнення, привабливі для інвесторів. Вони виникають, наприклад: а) на стику різних видів економічної діяльності; б) внаслідок поєднання у єдину інноваційну ідею проекту державно-приватного партнерства інновацій різної природи (високотехнологічних технічних із соціально-економічними або екологічними), тобто йдеться про смартизацію виробничих та управлінських технологій державно-приватного партнерства.

Вища форма сучасного ДПП – акціонування державних активів і вільний обіг цінних паперів на сучасному цифровому фондовому ринку, якого сьогодні. Поки не буде зроблений вирішувальний крок у напрямку створення вторинного ринку цінних паперів, переваги цифровізації для ДПП будуть незначними, концентруючись лише навколо технологічних змін у виробництві.

Висновки

Відтак, нові можливості для розвитку економіки, що утворює її цифровізація, стають викликами для її механізмів та учасників. Водночас, цифровізація простору відносин державно-приватного партнерства залишається низькою, такою, що знаходиться на початковому стані, не створивши для останнього зони комфорту. Державно-приватне партнерство як єдина ефективна форма перехідного періоду ринкового розвитку України, коли держава ще ментально не готова відмовитися від факту власності на промислові активи, але вже готове лібералізуватися елементи своєї економічної стратегії, здатне виступати як об'єктом, так і суб'єктом процесів цифровізації. Саме цей аспект розвитку ДПП мають стати напрямом подальшого наукового пошуку.

Список літератури:

1. Ляшенко, В.І., Вишневецький, О.С. Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку: монографія. Київ: Інститут економіки промисловості НАН України. – 2018. – 252 с.
2. Марей А. Цифровизация как изменение парадигмы. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.bcg.com/ru-ru/about/bcg-review/digitalization.aspx>.
3. Neil Howe, William Strauss. Millennials rising: the next great generation. Vintage Books, 2000. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://books.google.ru/books?id=vmNkJ9oYc2IC>: William Strauss & Neil Howe Generations The History Of America's Future, 1584 To 2069.
4. Лайон Д. Інформаційне суспільство: проблеми та ілюзії. Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Київ. – 1996. – С.362-380.
5. Веретюк С.М., Пілінський В.В. Визначення пріоритетних напрямків розвитку цифрової економіки в Україні. Наукові записки Українського науково-дослідного інституту зв'язку. – 2016. – № 2. – С. 51-58.
6. Десва Н.Е., Делейчук В.В. Механізми залучення інвестицій емітентами в умовах розвитку цифрової економіки. Київ: Молодий вчений, – 2018. – С. 670.
7. Добрынин А.П., Черных К.Ю., Куприяновский В.П., Куприяновский П.В., Синягов С.А. Цифровая экономика – различные пути к эффективному применению технологий. International Journal of Open Information Technologies. – 2016. – № 4. С.4-11.
8. Коляденко С. В. Цифровая экономика: предумысли та етапи становлення в Україні і у світі. Економіка. Фінанси. Менеджмент. – 2016. – № 6. С.106-107.
9. Семячков К.А. Цифровая экономика и ее роль в управлении современными социально-экономическими отношениями. Современные технологии управления. – 2017. – №8 (80). [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://sovman.ru/article/8001/>
10. Карчева Г.Т., Огородня Д.В., Опенько В.А. Цифрова економіка та її вплив на розвиток національної та міжнародної економіки. Фінансовий простір. – №3 (27). – 2017. – С.13-21.
11. Фіщук В., Матюшко В., Чернев Є., Юрчак О. та ін. Україна 2030Е – країна з розвинутою цифровою економікою. Український інститут майбутнього. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyucifrovoyu-ekonomikoyu.html#> (дата звернення: 02.03.2020).

12. European Commission. (2014). Report of the Commission Expert Group on Taxation of the Digital Economy. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/gen_info/good_governance_matters/digital/report_digital_economy.pdf.
13. G20 Програма по розвитку и сотрудничеству в сфере цифровой экономики (Итоговый документ – 2016).
14. Конференция G20 на уровне Министров по цифровой экономике. Дюссельдорф 6-7 апреля 2017. Декларация Министров по цифровой экономике.
15. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації : розпорядження Кабінету міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p>.
16. Вишневський В.П., Вієцька О.В., Гаркушенко О.М., Князев С.І., Лях О.В., Чекіна В.Д., Череватський Д.Ю. (2018). Смарт-промисловість в епоху цифрової економіки: перспективи, напрями і механізми розвитку. Інститут економіки промисловості НАН України (Київ).
17. Клаус, Ш. (2020). Четвертая промышленная революция. Litres.
18. Матвейчук Л.О. Цифрова економіка: теоретичні аспекти. Вісник Запорізького національного університету. 2018. № 4 (40). С. 116-127. DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-0287-2018-4-40-18>.
19. Руденко М.В. Цифровізація економіки: нові можливості та перспективи. Економіка та держава. 2018. № 11. С. 61-65. DOI: 10.32702/2306-6806.2018.11.61.
20. Scuotto, V., Serravalle, F., Murray, A., Viassone, M. (2019). The shift towards a digital business model: A strategic decision for the female entrepreneur. In *Women Entrepreneurs and Strategic Decision Making in the Global Economy*. IGI Global. Pp. 120-143.
21. Digitalization – Gartner IT Glossary. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.gartner.com/en/information-technology/glossary/digitalization>.
22. Botella-Carrubi, D., Tudela-Torras, M. (2020). Talent Revolution: New Challenges in People Management. In *Analyzing the Relationship Between Innovation, Value Creation, and Entrepreneurship*. IGI Global. Pp. 247-267.
23. Піжук, О.І. (2018). Цифровізація як зміна парадигми розвитку економічних систем. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. №2. С. 84-91.
24. Борзенко, О.О., Глазова, А.Б. (2019). Спільні та відмінні риси цифровізації та віртуалізації світового фінансового ринку. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка. №18. С. 14-23.
25. Datskova D. (2018). Ukrainian Digital Consumer Profile. Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 19 квітня 2018 року, м. Полтава. Полтава, 2018. С.91-93.
26. Юдина, Т.Н., Тушканов, И.М. (2017). Цифровая экономика сквозь призму философии хозяйства и политической экономии. Философия хозяйства. №1. С. 193-200.
27. Ochs, T., Riemann, U.A. (2018). IT strategy follows digitalization. In *Encyclopedia of Information Science and Technology, Fourth Edition*. IGI Global. Pp. 873-887.
28. Плотников, В.А. (2018). Цифровизация производства: теоретическая сущность и перспективы развития в российской экономике. Известия Санкт-Петербургского государственного экономического университета, №4 (112). [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovizatsiya-proizvodstva-teoreticheskaya-suschnost-i-perspektivy-razvitiya-v-rossiyskoy-ekonomike/viewer>.
29. Січкаренко, К. О. (2019). Вплив цифровізації економіки на розвиток транспортної галузі. Причорноморські економічні студії. Вип. 38 (1). С. 76-79.
30. Khosrow-Pour, M. (2018). *Encyclopedia of information science and technology, Fourth Edition*. IGI Global. 8104 p.
31. Фіщук В. Що дасть Україні розвиток цифрової економіки? Future. – 2019. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://futuremagazine.io/ua/shho-dast-ukrayini-rozvitok-tsifrovoyi-ekonomiki/> (дата звернення: 01.03.2020).
32. Хорунжак Н.М. Облік в умовах цифрової економіки: проблеми і перспективи / Н. М. Хорунжак, І. Р. Лукановська // Причорноморські економічні студії. – 2019. – Вип. 45. – С. 175-179. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2019_45_34.

References:

1. Lyashenko, V.I., Vishnevsky, O.S. (2018). Digital modernization of Ukraine's economy as an opportunity for breakthrough development: a monograph. Kyiv: Institute of Industrial Economics of the National Academy of Sciences of Ukraine [in Ukrainian].

2. Marey A. Digitization as a paradigm shift. Retrieved from: <https://www.bcg.com/ru-ru/about/bcg-review/digitalization.aspx> [in Russian].
3. Neil Howe, William Strauss. (2000). Millennials rising: the next great generation. Vintage Books. Retrieved from: <http://books.google.ru/books?id=vmNkJ9oYc2IC>: William Strauss & Neil Howe Generations The History Of America's Future, 1584 To 2069.
4. Layon D. (1996). Information society: problems and illusions. Modern foreign social philosophy. Kiev [in Ukrainian].
5. Veretyuk S.M., Pilinsky V.V. (2016). Identification of priority areas of digital economy development in Ukraine. Scientific notes of the Ukrainian Research Institute of Communications [in Ukrainian].
6. Deeva N.E., Deleychuk V.V. (2018). Mechanisms for attracting investments by issuers in the conditions of digital economy development. Kyiv: Young Scientist [in Ukrainian].
7. Dobrynin A.P., Chernykh K.Yu., Kupriyanovsky V.P., Kupriyanovsky P.V., Sinyagov S.A. (2016). The digital economy is a variety of ways to use technology effectively. International Journal of Open Information Technologies [in Russian].
8. Kolyadenko S.V. (2016). Digital economy: prerequisites and stages of formation in Ukraine and in the world. Economy. Finances. Management [in Ukrainian].
9. Semyachkov K.A. (2017). The digital economy and its role in the management of modern socio-economic relations. Modern management technologies. Retrieved from: <http://sovman.ru/article/8001/> [in Russian].
10. Karcheva G.T., Ogorodnya D.V., Openko V.A. (2017). Digital economy and its impact on the development of national and international economy. Financial space [in Ukrainian].
11. Fishchuk V., Matyushko V., Chernev E., Yurchak O. and others. Ukraine 2030E is a country with a developed digital economy. Ukrainian Institute of the Future. Retrieved from: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyucifrovoyu-ekonomikoyu.html#> (access date: 02.03.2020) [in Ukrainian].
12. European Commission. (2014). Report of the Commission Expert Group on Taxation of the Digital Economy. Retrieved from: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/gen_info/good_governance_matters/digital/report_digital_economy.pdf.
13. G20 Program for Development and Cooperation in the Field of the Digital Economy (Final Document - 2016).
14. G20 Ministerial Conference on the Digital Economy. Dusseldorf 6-7 April 2017. Declaration of Ministers on the Digital Economy.
15. On approval of the Concept of development of the digital economy and society of Ukraine for 2018-2020 and approval of the action plan for its implementation: the order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of January 17, 2018 № 67-r. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p> [in Ukrainian].
16. Vishnevsky V.P., Vietskaya O.V., Garkushenko O.M., Knyazev S.I., Lyakh O.V., Chekina V.D., Cherevatsky D.Yu. (2018). Smart industry in the digital economy: prospects, directions and mechanisms of development. Institute of Industrial Economics of the National Academy of Sciences of Ukraine (Kyiv) [in Ukrainian].
17. Klaus, S. (2020). The fourth industrial revolution. Litres.
18. Matveychuk L.O. (2018). Digital economy: theoretical aspects. Bulletin of Zaporizhia National University. DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-0287-2018-4-40-18> [in Ukrainian].
19. Rudenko M.V. (2018). Digitization of the economy: new opportunities and prospects. Economy and state. DOI: 10.32702 / 2306-6806.2018.11.61 [in Ukrainian].
20. Scutto, V., Serravalle, F., Murray, A., Viassone, M. (2019). The shift towards a digital business model: A strategic decision for the female entrepreneur. In Women Entrepreneurs and Strategic Decision Making in the Global Economy. IGI Global.
21. Digitalization – Gartner IT Glossary. Retrieved from: <https://www.gartner.com/en/information-technology/glossary/digitalization>.
22. Botella-Carrubi, D., Tudela-Torras, M. (2020). Talent Revolution: New Challenges in People Management. In Analyzing the Relationship Between Innovation, Value Creation, and Entrepreneurship. IGI Global.
23. Pizhuk, O.I. (2018). Digitization as a paradigm shift in the development of economic systems. Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Economics [in Ukrainian].
24. Borzenko, O.O., Glazova, A.B. (2019). Common and distinctive features of digitalization and virtualization of the global financial market. Bulletin of Mariupol State University. Series: Economics [in Ukrainian].
25. Datskova D. (2018). Ukrainian Digital Consumer Profile. Management of the XXI century: globalization challenges: materials of the II International scientific-practical conference, April 19, 2018, Poltava. Poltava, 2018. P.91-93.
26. Yudina, T.N., Tushkanov, I.M. (2017). Digital economy through the prism of economic philosophy and political economy. Economy philosophy [in Russian].

27. Ochs, T., Riemann, U.A. (2018). IT strategy follows digitalization. In Encyclopedia of Information Science and Technology, Fourth Edition. IGI Global.
28. Plotnikov, V.A. (2018). Digitalization of production: theoretical essence and development prospects in the Russian economy. Bulletin of the St. Petersburg State University of Economics, 4 (112). Retrieved from: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovizatsiya-proizvodstva-teoreticheskaya-suschnost-i-perspektivy-razvitiya-v-rossiyskoy-ekonomike/viewer> [in Russian].
29. Sichkarenko, K.O. (2019). The impact of digitalization of the economy on the development of the transport industry. Black Sea Economic Studies [in Ukrainian].
30. Khosrow-Pour, M. (2018). Encyclopedia of information science and technology, Fourth Edition. IGI Global. 8104 p.
31. Fischuk V. (2019). What will give Ukraine the development of digital economy? Future. Retrieved from: <https://futuremagazine.io/ua/shho-dast-ukrayini-rozvitok-tsifrovoyi-ekonomiki/> (access date: 01.03.2020) [in Ukrainian].
32. Khorunzhak N.M. (2019). Accounting in terms of digital economy: problems and prospects / NM Khorunzhak, IR Lukanovska // Black Sea Economic Studies Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2019_45_34 [in Ukrainian].

Посилання на статтю:

Філіппова С.В. Сутність та виклики цифровізації економіки для державно-приватного партнерства / С. В. Філіппова, О. Л. Малін // Економічний журнал Одеського політехнічного університету. – 2020. – № 3 (13). – С. 55-63. – Режим доступу до журн.: <https://economics.opu.ua/ejopu/2020/No3/55.pdf>. DOI: 10.15276/EJ.03.2020.7. DOI: 10.5281/zenodo.4445634.

Reference a JournalArticle:

Filyppova S.V. The essence and challenges of digitalization in the economy for public-private partnerships / S. V. Filyppova, O. L. Malin // Economic journal Odessa polytechnic university. – 2020. – № 3 (13). – P. 55-63. – Retrieved from <https://economics.opu.ua/ejopu/2020/No3/55.pdf>. DOI: 10.15276/EJ.03.2020.7. DOI: 10.5281/zenodo.4445634.

